

April 2022

1) Formål

Psykiatrien Region Sjælland har udarbejdet en ernærings- og kostpolitik, som har til formål at sikre, at ernæring og kost skal indgå som en integreret del af behandlingen af alle patienter i psykiatrien, det vil sige, at både børne- og ungdomspsykiatrien samt voksenpsykiatrien er omfattet.

Kosten skal understøtte behandlingen ved at vedligeholde/genopbygge en normal sundhedsstand. Forståelsen blandt patienter og pårørende for kostens betydning i forhold til sundhedsfremme og livskvalitet skal i fokus.

Kosten skal for den enkelte patient ordineres med udgangspunkt i patientens ernæringstilstand og livssituation.

Der skal være et særligt fokus på at psykiatriske patienter, der behandles med psykofarmaka, har risiko for at komme i ernæringsmæssig risiko.

Der skal tillige være fokus på, at en uhensigtsmæssig kost kan udgøre en sundhedsmæssig trussel.

Udgangspunktet er, at vurderingen af ernæringstilstanden samt kosttilbuddene skal være baseret på den nyeste viden på området.

Implementering af en ernærings- og kostpolitik er afhængig af medarbejdernes engagement og viden. Der skal være fokus på en løbende kompetenceudvikling af medarbejderne, så det blandt andet sikres, at der er kendskab til mulighederne i kostbestillingssystemet.

Samtidigt er der behov for åbenhed, dialog og samarbejde mellem patienter, pårørende, sundhedsfaglige medarbejdere og ledelser. Et samarbejde og en dialog mellem medarbejderne/ledelsen og produktionskøkkenet er desuden væsentligt.

2) Indhold

Overordnede mål

- At ny viden på baggrund af anbefalinger fra SFR Ernæring om kost og ernæring indarbejdes i praksis. Se retningslinjen Ernæringsscreening - vurdering og dokumentation hos voksne i psykiatrien. Det vil sige at patientens ernæringstilstand og ernæringsbehov skal systematisk vurderes og monitoreres samt at sufficient kost tilbydes
- At det sikres, at egenkontrol overholdes

Fokus på kostens og spisesituationens betydning:

- At patienten (og de pårørende) bibringes forståelse for, at kosten er en del af behandlingsindsatsen og har betydning for den samlede rehabilitering/sundhedsfremmeindsats

- At patienter og (de evt. pårørende) ydes kostvejledning, hvis det konstateres, at patienten er i en sundhedsmæssig risiko
- At patienten har en positiv oplevelse af spisesituationen (de fysiske rammer er behagelige, at maden er anrettet på en appetitlig måde, at stemningen er god o.l.). Der skal altså være opmærksomhed og fokus på indretningen af rummet samt serveringen af maden
- At kosten med jævne mellemrum drøftes med patienten i spisesituationen

Samarbejdet med/krav til madleverandørerne:

- Der samarbejdes med madleverandørerne løbende og fokus er på, indenfor de givne økonomiske rammer, at sikre et optimalt kostkoncept til de psykiatriske patienter
- Der sikres et sufficient kosttilbud til patienter med andre behov fx religion, allergi eller vegetar/veganer

Samarbejdet med hjemkommunen:

- Der samarbejdes med hjemkommunen samt praktiserende læge ved udskrivning og der orienteres, såfremt der er behov for fortsat støtte/fortsatte kommunale initiativer på ernærings- og kostområdet
- Der skal i ambulatorierne tilstræbes et samarbejde med kommunen og/eller den praktiserende læge omkring patienter, der er i ernæringsmæssig risiko, hvis patienten har et ønske herom

3) Ansvarsforhold

Psykiatrilædelserne har ansvaret for denne politik.

Afdelingsledelserne har ansvar for at sikre, at politikken er en integreret del af behandlingen, samt at politikken implementeres.

Overordnede forhold på kost- og ernæringsområdet drøftes og håndteres i Psykiatriens Kvalitetsråd.

Vicedirektør samt én ledende oversygeplejerske deltager i SFR Ernæring.

Lokale forhold på kost- og ernæringsområdet drøftes i afdelingernes Kvalitetsteam. Den enkelte medarbejder er ansvarlig for at kende og anvende politikken.

Definitioner

Ernæring: Sammenhængen mellem madens næringsstoffer og kroppens funktion, det vil sige alle forhold der vedrører mennesket og dens føde.

Kost: Betegnelsen for den mad vi spiser over en periode, fx en dag, en uge eller en årrække. Kostens sammensætning over en længere periode er bestemmende for ernæringstilstanden.